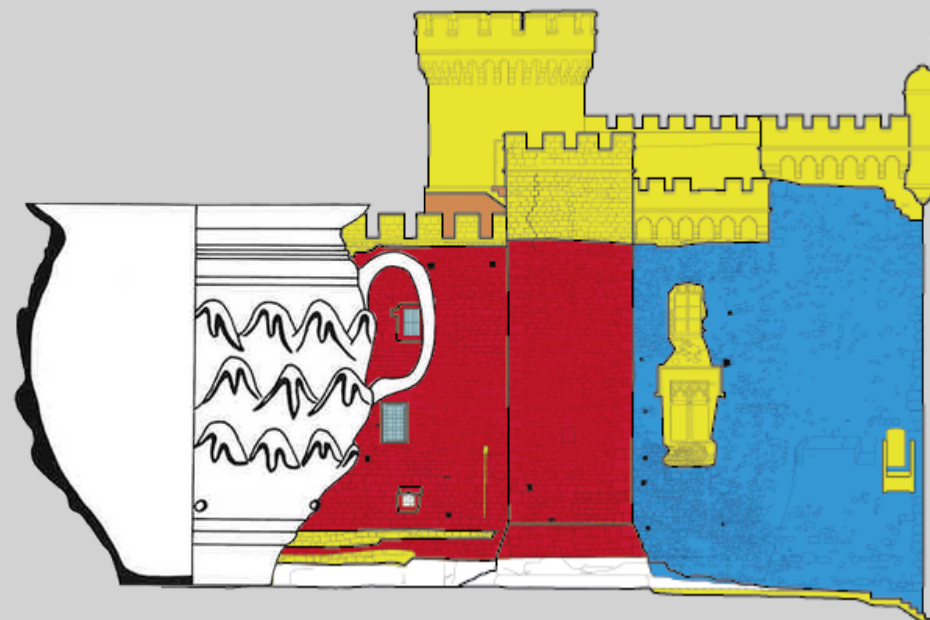

HOMENATGE AL DR. ALBERTO LÓPEZ MULLOR

Estudis sobre ceràmica i arqueologia de l'arquitectura

Organitza:

Museu d'Arqueologia de Catalunya
Dia 14 de maig de 2018

Universitat Autònoma de Barcelona
Dies 15 i 16 de maig de 2018

PROGRAMA

ACTE D'HOMENATGE AL DR. ALBERTO LÓPEZ MULLOR

Dia 14 de maig a les 19 h al Museu d'Arqueologia de Catalunya (Passeig de Santa Madrona, 39-41, Barcelona)

- Parlaments dels representants institucionals
- Semblança a càrrec de Mateu Riera Rullan (professor associat de la UAB i arqueòleg professional)
- Intervenció dels organitzadors del congrés
- 20'30 h Recepció

CONGRÈS D'HOMENATGE AL DR. ALBERTO LÓPEZ MULLOR

Dies 15 i 16 de maig a la sala de Graus de la Universitat Autònoma de Barcelona

Dia 15 de maig. Primera sessió

De 9 h a 14 h i de 15'30 h a 18'30 h. Estudis sobre ceràmica: Producció, distribució i consum de ceràmica en època romana, medieval i moderna. Ponències a càrrec de:

Albert Martín Menéndez. Arqueòleg de l'Ajuntament de Cabrera de Mar
La producció del centre terrissaire d'El Mugal o El Roser (Calella, El Maresme)

Josep Antoni Cerdà. Associació Catalana de Ceràmica, Barcelona
La producció de ceràmica fina a Barcelona, al segle XIX

Comunicacions

Dia 16 de maig. Segona sessió

-De 9 h a 14 h i de 15'30 h a 18'30 h. Estudis sobre patrimoni arqueològic i arquitectònic: arqueologia de l'arquitectura, conservació i preservació del patrimoni edificat. Ponències a càrrec de:

Joan Closa Pujabet. Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local.
Diputació de Barcelona

L'arquitectòleg i l'arqueotecte en la restauració monumental

Miguel Ángel Tabales. Professor de la Universidad de Sevilla
Tendencias y perspectivas en Arqueología de la Arquitectura

Comunicacions

- 18'30 h Clausura

PRESENTACIÓ

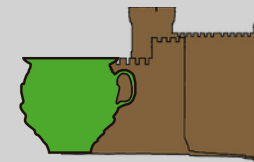
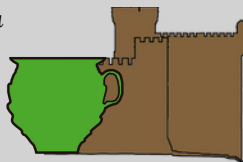
La dissortada mort del Dr. Alberto López Mullor el 6 d'abril de 2017, ens va fer pensar que era merescut retre-li un homenatge. Alguns dels seus col·legues vam posar fil a l'agulla i, amb el suport de les institucions públiques de Catalunya amb les quals va estar vinculat professionalment, hem organitzat un Acte d'Homenatge i un Congrés en el seu record. Pretenem que aquest homenatge, a més d'una reunió científica i una publicació, també sigui un lloc de trobada que reuneixi la família, els amics i els col·legues de l'Alberto. A l'Acte d'Homenatge, que se celebrarà al Museu d'Arqueologia de Catalunya, es farà una remembrança de la seva trajectòria vital i professional. El Congrés d'Homenatge, que es durà a terme a la Universitat Autònoma de Barcelona, versarà sobre dues de les línies d'investigació en que l'Alberto va treballar intensament i a les que va dedicar la seva docència universitària: els estudis arqueològics sobre ceràmica romana, medieval i moderna i el mètode d'estudi històric i arqueològic del patrimoni arquitectònic. S'ha concebut el congrés de forma que permeti tenir debats sobre la recerca en ceràmica i arquitectura sense els constreyniments temporals que habitualment serveixen per organitzar la recerca i la docència. L'Alberto no es va posar mai aquests límits. Es tracta, a més, de dues línies de recerca, amb alt contingut tècnic, que no sempre reben l'atenció necessària ni en els projectes de recerca ni en l'ensenyament d'arqueologia. La primera sessió es dedicarà a analitzar la ceràmica, des de l'època antiga fins a la moderna, tot tenint en compte els canvis en la producció, distribució i consum que s'esdevenen al llarg del temps. La segona sessió es dedicarà a l'arqueologia de l'arquitectura, entesa com a mètode que combina l'anàlisi estratigràfica dels paraments, l'estudi dels materials i tècniques de construcció, la relació amb l'estratigrafia del subsòl i l'anàlisi de la documentació escrita.

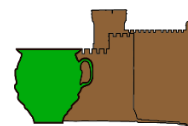
Xavier Aquilué
xaquilue@gencat.cat

Julia Beltrán de Heredia
jbeltran@bcn.cat

Àlvar Caixal i Javier Fierro
caixalma@diba.cat fierromx@diba.cat

Helena Kirchner
helena.kirchner@uab.cat

CONGRÉS D'HOMENATGE AL DR. ALBERTO LÓPEZ MULLOR
Estudis sobre ceràmica i arqueologia de l'arquitectura
Universitat Autònoma de Barcelona
15 i 16 de maig de 2018

Lloc del Congrés:

Sala de Junes
Facultat de Filosofia i Lletres
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Barcelona)

PROGRAMA

RECEPCIÓ I BENVIGUDA

Matí, Dimarts, 15 de maig

9-9'15 h. Recepció dels participants i recollida documentació

9'15-9'30 h. Benvinguda a càrrec de Gemma Puigvert, Directora del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona

PRIMERA SESSIÓ

Matí, Dimarts, 15 de maig

CERÀMICA D'ÈPOCA ANTIGA

9'30-10 h. Ponència d'Albert Martín Menéndez (Ajuntament de Cabrera de Mar). La producció del centre terrissaire d'El Mugal o El Roser (Calella, El Maresme)

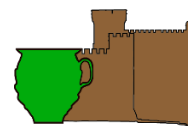
10-10'30 h. Pausa-Cafè

10'30-14 h. Comunicacions

Darío Bernal Casasola (Universidad de Cádiz); José Juan Díaz Rodríguez (Universidad de Cádiz); Maria Luisa Lavado Florido; Jose Luis Portillo Sotelo (Universidad de Cádiz). Verinsur: una nueva *figlina* tardorrepublicana de producción anfórica en la bahía de Cádiz

Mª Magdalena Estarellas Ordinas; Jaume Cardell Perelló, Josep Merino Santisteban; Francisca Torres Orell. Una singular peça ceràmica trobada a Son Espases de Palma (Mallorca)

Antonio Poveda Navarro (Universitat d'Alacant). Cerámicas helenísticas en la Oretania Oriental (Albacete y Ciudad Real)

J. Mª Nolla i Brufau; Josep Casas (Universitat de Girona). Les ceràmiques indígenes baix-republicanes de l'àrea emporitana. Elements de relació

Albert Ribera i Lacomba (SIAM. València). Les primeres ceràmiques de parets fines en Pompeia i Valentia

Joaquim Tremoleda Trilla; Marta Santos Retolaza; Pere Castanyer Masoliver; Elisa Hernández Pastor (MAC-Empúries). Nous contextos amb ceràmica de parets fines de l'àrea del fòrum i de la ínsula 30 de la ciutat romana d'Empúries

José Antonio Mínguez Morales (Universidad de Valladolid). Los vasos de paredes finas con decoración de rostros humanos en el Noreste de la península Ibérica

Ignasi Garcés Estallo (Universitat de Barcelona). La *oinochoe* ibérica pintada de la calle Pujol de Badalona y la circulación de cerámicas figuradas en el litoral catalán a finales de la República romana

Enric Colom Mendoza; Ramón Járrega Domínguez (ICAC). Un excepcional conjunt d'àmfores laietanes del segle I dC trobades a la Font de ses Aiguades (Alcúdia, Mallorca)

Oriol Olesti; Joan Oller; Jordi Morera (Universitat Autònoma de Barcelona). Productors vitivinícoles al N.E. Penínsular (s. I-II d.C). Àmfores, xarxes i negocis

Ramon Coll (Museu de Premià de Mar); Marta Prevosti (ICAC); Jordi Bagà (Museu de Premià de Mar). Ceràmiques d'imitació d'africanes de cuina al jaciment de la Gran Via-Can Ferrerons, Premià de Mar

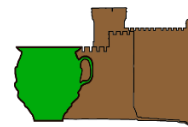
Joan Ramon (Consell Insular d'Eivissa); Rosa Gurrea (Ajuntament d'Eivissa). El conjunt vascular imperial d'una cisterna de la plaça Drassaneta (Eivissa)

Josep Guitart; Cèsar Carreras (Universitat Autònoma de Barcelona). La versió catalana del Corpus Internationale des Timbres Amphoriques i la seva projecció digital

Comunicacions no presentades al Congrés. Per a la publicació de les Actes.

María José Pena (Universitat Autònoma de Barcelona). Reflexiones sobre el yacimiento de Son Espases (Palma)

Pedro Angeja; Conceição Roque (Câmara Municipal do Alandroal) ; Rui Mataloto (Câmara Municipal do Redondo); Joey Williams (University of Central Oklahoma). A comensalidade entre o período tardo-republicano e o principado de Tibério: reflexões a partir do conjunto de cerâmica de paredes finas da Rocha da Mina (Alandroal) e do Caladinho (Redondo)

Pedro Angeja; Ana Margarida Arruda (UNIARQ-Centro de Arqueologia da Flul). A ocupação tardo-republicana do Castelo de Castro Marim: o contributo da cerâmica de paredes finas para a sua caracterização

Lucien Rivet (Cnrs, Centre Camille Jullian). Formes et décors originaux de céramique à paroi fine de Fréjus

Xavier Aquilué (Centre Iberia Graeca-Museu d'Arqueologia de Catalunya). Àmfores de producció tarraconense procedents del poblat ibèric de Castell (Palamós, Baix Empordà, Girona)

Miguel Beltrán Lloris (Museo de Zaragoza). La concurrencia de la *terra sigillata* en la *Colonia Victrix Iulia Lepida-Celsa* (Velilla de Ebro, Zaragoza, España)

Macarena Bustamante-Álvarez (Universidad de Granada). Un nuevo horno asociado a la producción de paredes finas en Augusta Emerita (Mérida, Badajoz)

Rui Morais (Universidade de Porto); Ángel Morillo (Universidad Complutense de Madrid); Rosalía Durán Cabello (Universidad Complutense de Madrid). Un fragmento de *scyphus* en ceràmica vidriada con representación del Juicio de Orestes procedente del campamento romano de León

Lluís Marí i Sala; Víctor Revilla Calvo (Universidad de Barcelona). El consum de categories particulars de vaixel·la en un context rural del s. II dC: ceràmiques vidriades i de parets fines de Cal Montblanc (Albesa, Lleida)

SEGONA SESSIÓ

Tarda, Dimarts, 15 de maig

CERÀMICA D'ÈPOCA MEDIEVAL, MODERNA I CONTEMPORÀNIA

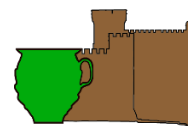
16-16'30 h. Ponència de Josep Antoni Cerdà (Associació Catalana de Ceràmica). La producció de ceràmica fina a Barcelona, al segle XIX

16'30-17'30 h. Comunicacions

Imma Ollich (Universitat de Barcelona); Maria Ocaña (Museu de l'Esquerda); Albert Pratdesaba; Esther Travé; Montserrat de Rocafiguera. La ceràmica medieval de l'Esquerda. Aproximació tipològica i arqueomètrica

Jospe Antoni Gisbert Santonja (Museu Arqueològic de Dénia). Ceràmiques importades magribines: de la Qàla Bani Hammad (Argèlia), Qairawan i Karthago (Tunis) en Madinat Daniya (Dénia)

Jordi Ramos i Ruiz (ATICS, S. L.); Carme Miró i Alaix (Servei d'Arqueologia de Barcelona-ICUB). Activitats i vida quotidiana a la Barcelona dels segles IX-XIII, a partir de l'estudi ceràmic. El cas de la intervenció arqueològica al carrer del Sotstinent Navarro amb la Baixada del caçador

Núria Miró i Alaix (Museu d'Història de Barcelona); Emili Revilla i Cubero (Museu d'Història de Barcelona); Mikel Soberón Rodríguez (Universitat de Girona). Importacions ceràmiques del sud-est atlàntic peninsular a la Barcelona Moderna

17'30-18 h. Pausa-Cafè

18-19 h. Comunicacions

M. Magdalena Riera Frau (Ajuntament de Palma); Neus Serra Vives (Universitat de Barcelona). Ceràmica de taula als refetors dels convents mallorquins (ss. XV-XIX)

Magí Miret-Mestre (Generalitat de Catalunya); Xavier Miret Mestre (Arxiu Històric de Sitges). Una gerra ceràmica procedent de Djerba (Tunísia) trobada a Sitges (Garraf, Barcelona)

Carles Gil Jordan (Universitat de Barcelona); Anna Gómez Bach (Universitat Autònoma de Barcelona). Estudi arqueològic del material de voltes de casa de la Convalescència (Vic, Osona)

Xavier Pascual Marquès; Àngels Casanovas Romeu (Museu d'Arqueologia de Catalunya). Un lot de ceràmica procedent de la Biblioteca de Catalunya a les col·leccions del Museu d'Arqueologia de Catalunya

Comunicacions no presentades al Congrés. Per a la publicació de les Actes

Helena Kirchner; Manel Pica; Montserrat Rovira; Antoni Virgili (Universitat Autònoma de Barcelona). Cadúfols de sínia andalusins i espais de cultiu a Miravet

Julia Beltrán de Heredia (Museu d'Història de Barcelona). Los refrescadores de ceràmica (siglos XIV-XVI). Un propuesta de tipología

Isabel Fernández del Moral (Museu de Disseny de Barcelona). Eines de classificació. Una mostra del repertori ceràmic català al Museu del Disseny de Barcelona

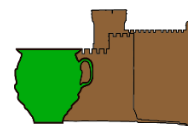
TERCERA SESSIÓ

Matí, Dimecres, 16 de maig

RESTAURACIÓ I INTERVENCIONS EN EDIFICIS CONSTRUITS

9'30-10 h. Ponència de Joan Closa Pujabet (Diputació de Barcelona). L'arquitectòleg i l'arqueotecte en la restauració monumental

10-10'30 h. Pausa-Cafè

10'30-14 h. Comunicacions

Claudi Aranyó Bertrán; Cecília Sanjurjo Marquine (Diputació de Barcelona). El Montgròs, el monument com a document

Núria Romaní Sala (Universitat Autònoma de Barcelona-ICAC); Esther Rodrigo Requena (ICAC); Joaquim Pera Isern (Universitat Autònoma de Barcelona); Anna Gutiérrez García-Moreno (Universitat Autònoma de Barcelona-ICAC). El material constructiu de la fortificació militar de s. II aC de Puig Castellar de Biosca (Lleida): paviments, revestiments parietals i cobertes

Arcadio Arribas Arroyo (SPAL, Diputació de Barcelona). La necesidad de conocer y la obligación de conservar

Jordi Grabau Fígols (SPAL, Diputació de Barcelona). Sant Llorenç prop Bagà. *La forma de l'aigua*

Antoni Barcons Grau (SPAL, Diputació de Barcelona). L'ermita de Santa Maria de Sales de Viladecans: un espai de diàleg entre estratigrafia i estabilitat

José Luis Sanz Botey (SPAL, Diputació de Barcelona). La restauració del Castell de Castelldefels

David Galí Farré (SPAL, Diputació de Barcelona). La investigació històrica en el procés de recuperació de patrimoni arquitectònic al Servei de Monuments de la Diputació de Barcelona (1984-2017)

Pere Cascante i Torrella (Ajuntament de Solsona). L'urbanisme a Solsona a través de l'arqueologia. Un exemple de gestió en el patrimoni urbà

Eudald Serra Giménez (Ajuntament de Puig-Reig). El Castell de Puig-reig (Berguedà) 2014-2017

Isabel Rodà (Universitat Autònoma de Barcelona). El uso del broccatello en Barcino

Isidre Pastor i Batalla. Els revestiments: de la documentació parietal a la posada en valor

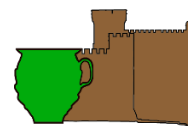
Joan Garcia Targa (Diputació de Barcelona). Les restes arqueològiques de Darró (Vilanova i la Geltrú): de la recerca científica a la recreació arquitectònica

QUARTA SESSIÓ

Tarda, Dimecres, 16 de maig

ARQUEOLOGIA DE L'ARQUITECTURA

16-16'30 h. Ponència de Miguel Angel Tabales (Universidad de Sevilla). Tendencias y perspectivas en la arqueología de la arquitectura

16'30-17'30 h. Comunicacions

Pilar Bravo Póvez (Ajuntament de Tarragona); Marta Bru Virgili; Frederic Cervelló; Judit Ciurana Prast; Joan Menchon Bes (Ajuntament de Tarragona). Darreres actuacions arqueològiques a les muralles de Tarragona (2012-2017): Baixada del Roser (2a fase), Col·legi Lestonnac, Puig d'en Sitges 3

Marta Gómara Miramón (Asociación amigos de Cascante); Begoña Serrano Arnáez (Universidad de Granada); Óscar Bonilla Santander (Universidad de Zaragoza). Un *torcularium* del siglo I a.C. en la villa romana de Picordero I (Cascante, Navarra)

Josep M. Puche (ICAC); Jordi Lòpez (ICAC). Anàlisi arquitectònic de les finestres de Centcelles. Avanç en la comprensió d'un edifici complex

Antonio Malpica Cuello (Universidad de Granada). Arqueología y monumento. La Alhambra de Granada y su análisis arqueológico

17'30-18 h. Pausa-cafè

18-20 h. Comunicacions

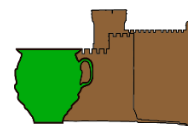
Joan-Ramon González Pérez (Diputació de Lleida); Josep Medina Morales (Diputació de Lleida); Maria Pilar Vázquez Falip (Diputació de Lleida); Joana Xandri Solé (Diputació de Lleida); Isidre Puig Sanchis (Universitat de Lleida). Diacronia constructiva del Palau de la Diputació de Lleida

Joan-Ramon González Pérez (Diputació de Lleida); Josep Medina Morales (Diputació de Lleida); Maria Pilar Vázquez Falip (Diputació de Lleida); Joana Xandri Solé (Diputació de Lleida). Trenta dos anys d'arqueologia de l'arquitectura a les Terres de Lleida

Ainhoa Pancorbo Picó (Ajuntament de Cardona). Estudi de la masia de cal Conde (Cabrera de Mar, Maresme)

Cesc Busquets i Costa (Universitat Autònoma de Barcelona); Marta Fàbregas i Espadaler (ATICS, S. L.). Una nova visió del Conjunt Monumental del Castell de Besora (Santa Maria de Besora, El Bisaura). Un exemple de Projecte Patrimonial Pluridisciplinari

Josep Blasco (Global Mediterrànea); Josep Esteve; Pilar Giráldez (Universitat de Barcelona); Joan Menchon (Ajuntament de Tarragona); Joan S. Mestres (Universitat de Barcelona); Roger Sala; Carme Subiranas; Màrius Vendrell (Universitat de Barcelona); Mariona Valldepérez; Lurdes Verdes. La Torre de Vallferosa (Torà, La Segarra, Segles VIII-IX). Primer balanç dels estudis d'una construcció singular

Alfred Mauri Martí (Universitat Autònoma de Barcelona); Pablo del Fresno Bernal (Sistemes de Gestió de Patrimoni SCCL); David Baena Asencio (BCQ Arquitectura Barcelona); Josep Socorregut Domènech (Sistemes de Gestió de Patrimoni SCCL); Rosario Navarro Sáez (Universitat de Barcelona/ Centre d'Estudis Martorellencs); Montserrat Farreny Agràs (Museus de Martorell/Centre d'Estudis Martorellencs); Esther Travé Allepuz (Universitat de Barcelona/ Centre d'Estudis Martorellencs). L'arqueologia de l'arquitectura aplicada a les esglésies de Santa Margarida i Sant Genís del Priorat Rocafort (Martorell)

Josep M. Vila i Carabasa (Universitat Autònoma de Barcelona). Anàlisi estratigràfica del Pont Vell de Montblanc

Antoni Virgili (Universitat Autònoma de Barcelona); Marina Mateu (Universitat Autònoma de Barcelona). La torre de Burjassénia (l'Aldea, Baix Ebre). Un centre de colonització agrària (ss. XII-XIII)

Antoni Ferrer Abárzuza (Universitat Autònoma de Barcelona); Glenda Graziani Echávarri (Universitat Autònoma de Barcelona). Estudi històric i arqueològic d'una casa rural de Formentera (Illes Balears)

Comunicacions no presentades al Congrés. Per a la publicació de les Actes

Gisela Ripoll (Universitat de Barcelona); Francesc Tuset (Universitat de Barcelona); Inma Mesas; Xavier Esteve. Sant Hilari d'Abrera (Baix Llobregat). Primers resultats de les intervencions arqueològiques a la *villa* romana

Jordi Morera Camprubí (Universitat Autònoma de Barcelona); Javier Fierro Macía (Diputació de Barcelona). La vil·la romana de Santa Maria de Sales (Viladecans). Novetats a partir de les darreres intervencions arqueològiques

Robert Baró Cabrera (Universitat Autònoma de Barcelona). Llocs de culte seculars al Vallès, segles X i XI. Què és i per a què es fa servir un lloc de culte

Bartomeu Vallori Márquez (Universitat de Barcelona). L'arc de l'Almudaina (Palma, Mallorca). Un supervivent, o una mera reminiscència?

Àlvar Caixal; Javier Fierro (Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, Diputació de Barcelona). El Castell d'Eramprunyà (Gavà, Baix Llobregat). Hipòtesi general d'evolució històrica

Anna Gómez Bach (Universitat Autònoma de Barcelona). El Pont Nou de Manresa (Bages) i la implementació de l'arqueologia de l'arquitectura

Anna Castellano-Tresserra (Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Ajuntament de Barcelona). El portal dels consellers del Monestir de Pedralbes. Un exemple de construcció “*en lo modo y manera*” del segle XVI